

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencla, MA ve věci

žalobkyně: E. S., nar. X
bytem X
zastoupená Ing. F. S.
bytem X

proti
žalovanému: Krajský úřad Jihomoravského kraje
sídlem Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

za účasti osoby
zúčastněné na řízení: Římskokatolická farnost Veverská Bítýška
sídlem Hvozdecká 125, 664 71 Veverská Bítýška

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 6. 2020, č. j. JMK/76779/2020,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.
- IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobou doručenou Krajskému soudu v Brně dne 11. 8. 2020 se žalobkyně domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 6. 2020, č. j. JMK 76779/2020 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil usnesení Městského úřadu Veverská Bítýška, stavebního úřadu (dále jen „stavební úřad“), ze dne 17. 2. 2020, č. j. VB/375/20/SU-K (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým stavební úřad zastavil řízení o odstranění stavby „přesahu okapního žlabu“ bývalé stodoly umístěné na pozemku parc. č. XA k. ú. V. B. na pozemek parc. č. XB, k. ú. V. B. (dále jen „stavba okapního žlabu“).

II. Obsah žaloby

2. Žalobkyně považuje napadené rozhodnutí za nesprávné, nezákonné, nepřezkoumatelné a poškozující její majetek, a to ze dvou důvodů.
3. V první žalobní námitce žalobkyně uvádí, že napadené rozhodnutí je v rozporu se zásadami správního řízení. Nedochází ke správné aplikaci stavebních předpisů a pojmů při posouzení této věci. Správní orgány zaměňují stavební úpravy umístováním nových zařízení za prostou údržbu. Nesprávně posoudily důvod pro zastavení řízení o nepovolené stavební úpravě stavby, kterou považují za udržovací práce, přestože stavby nikdy dříve okap ani okapní žlab neměla. Při opravě střešního pláště došlo k jeho novému umístění, a to tak, že nově zasahuje nad pozemek žalobkyně. To je nepřípustné také podle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 19. 12. 2011, sp. zn. 22 Cdo 1000/2010. Stavební zákon v § 79 odst. 2 a § 103 výslovně stanovuje, v jakých případech není nutné povolení stavebního úřadu. Správní řízení i napadené rozhodnutí trpí vadou ve zjišťování rozhodných skutečností a byla tak porušena povinnost správního orgánu podle § 50 odst. 3 věty druhé správního řádu. Nadto není prokázáno, že jde o stavební úpravu, resp. změnu dokončení stavby podle § 2 odst. 5 písm. c) stavebního zákona, která nevyžaduje povolení stavebního úřadu. Nejde přitom ani o udržovací práce podle § 103 odst. 1 písm. c) stavebního zákona. Nejde o údržbu, pokud jsou na stavbu nově montována zařízení, která stavba dříve neměla. Skutkový stav je tak založen na dedukcích a úvahách správních orgánů, což je zcela mimo základní principy správního řádu a rozhodovací praxi správních soudů (taktéž rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 5 Azs 125/2004). Správní orgán porušil zásadu materiální pravdy, zásadu proporcionality spolu se zásadou zákonnosti, zásadu zákazu zneužití správního uvážení a zásadu legality ve spojení se zásadou veřejné služby jako služby. Ignoroval také zásadu volného hodnocení důkazů. Správní orgán také zasahuje do legitimního očekávání žalobkyně, která nebrání, aby stavebník svou stavbu řádně udržoval, ale požaduje, aby tak činil tak, aby nebylo zasazeno do majetku žalobkyně. Stavebník přitom mohl věc vyřešit stavebně technicky jinak, např. nadokapními žlaby. Žalobkyně správnímu orgánu vytýká také nečinnost v podobě snahy vyhnout se posouzení a rozhodnutí věci. Řízení se vede od roku 2016 a doposud bez výsledku.
4. Ve druhé žalobní námitce žalobkyně poukazuje na nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů a nesrozumitelnost napadeného rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost správního

uvážení spatřuje v deklaraci správního orgánu, že byly použity oprávněné postupy v řízení a správní orgán má oprávnění řízení zastavit, protože nedochází k nutnosti mít povolení stavebního úřadu. Nepřezkoumatelnost podle žalobkyně nastala z důvodu překotnosti úkonů ze strany stavebního úřadu, nesprávného vypořádání se s půdorysným ohraničením stavby, změnou vzhledu, změnou původního povolení stavby (bez okapu a žlabu) apod. Závěry správních orgánů jsou bez řádného odůvodnění nepřezkoumatelné. Žalovaný odkazuje na hypotetické podmínky řádného užívání stavby a údržby, ale nezohledňuje, že provedená stavební činnost není údržbou stavby ve smyslu § 3 odst. 4 stavebního zákona, resp. neuvádí, proč považuje provedené stavební úpravy za legitimní údržbu nevyžadující povolení. V odůvodnění napadeného rozhodnutí nejsou uvedeny zákonné důkazy, na jejichž podkladě správní orgán dovodil své závěry. Důkazy navíc nejsou ani ve správním spise. Rozhodnutí je tedy zatíženo právní vadou, kterou nelze zhojit.

III. Vyjádření žalovaného

5. Dne 28. 12. 2020 bylo krajskému soudu doručeno vyjádření žalovaného k podané žalobě. Ve svém rozhodnutí se dostatečně a přezkoumatelně zabýval povahou osazení okapního žlabu a došel k závěru, že se jedná o udržovací práci, jejímž primárním cílem je ve smyslu § 3 odst. 4 stavebního zákona prodloužení užitelnosti stavby s tím, že rozdíl mezi stavebními úpravami a udržovacími pracemi je primárně dán jejich funkcí, jak judikoval Krajský soud v brně ve svém rozsudku ze dne 16. 10. 2019, č. j. 30 A 251/2017. Pokud by přesah oplechování zasahující pár centimetry nad střešní konstrukci byl považován za přístavbu či dokonce nástavbu, bylo by to proti smyslu a účelu definice stavebního zákona, neboť by za ně musely být považovány také jiné prvky jako např. hromosvod či střešní anténa. Nemůže být ani stavební úpravou, která zasahuje do nosných konstrukcí stavby.

III. Replika žalobkyně

6. Na vyjádření žalovaného reagovala žalobkyně replikou doručenou krajskému soudu dne 23. 3. 2022. Zopakovala, že udržovací práce mohou být realizovány jen na stávajícím (povoleném) stavu předmětné nemovitosti, tedy udržovat lze pouze to, co je legálně na stavbě povolené. Stavebník si však zvolil úpravu stavby mající dopad i do jejího vzhledu, která je navíc provedena oproti platnému historickému povolení a přesahuje na pozemek žalobkyně.

IV. Posouzení věci krajským soudem

7. Krajský soud na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). O žalobě soud rozhodl, aniž nařizoval jednání, za podmínek vyplývajících z § 51 odst. 1 s. ř. s.
8. Nejdříve se krajský soud zabýval možnou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí, neboť se jedná o vadu, kterou posuzuje z úřední povinnosti a která by, jak vyplývá již

z jazykového výkladu, způsobila nemožnost přezkumu napadeného rozhodnutí v rámci žalobních námitek.

9. Žalobkyně spatřuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí v deklaraci, že byly použity oprávněné postupy v řízení a správní orgán má oprávnění řízení zastavit, protože nedochází k nutnosti mít povolení stavebního úřadu. Dále žalobkyně shledává nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí v absenci zohlednění, že provedená stavební činnost není údržbou stavby ve smyslu § 3 odst. 4 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění účinném do 31. 12. 2017, resp. neuvedení, proč žalovaný považuje provedené stavební úpravy za legitimní údržbu nevyžadující povolení.
10. Žalovaný v napadeném rozhodnutí vysvětlil, že v projednávaném případě nebylo potřeba stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu, a proto dospěl k závěru, že řízení o odstranění stavby bylo v části věnované stavbě okapního žlabu zahájeno bez právního důvodu, což stavebnímu úřadu sdělil v rozhodnutí ze dne 24. 9. 2018, č. j. JMK 136674/2019. K zákonnosti konkrétního postupu stavebního úřadu, tedy zastavení řízení o odstranění stavby okapního žlabu se vyjádřil na s. 4 -7 napadeného rozhodnutí. Na základě citované právní úpravy a judikatury dospěl k závěru, že stavební úřad postupoval správně. Tento závěr krajský soud nepovažuje za nepřezkoumatelný. Žalovaný uvedl, proč má za to, že stavební úřad postupoval správně, a to celkově k ukončení řízení i ke konkrétnímu postupu. Podrobně se zabýval také potřebou stavebního povolení či ohlášení stavebnímu úřadu a povahou stavby okapního žlabu. Uvedl, že *„je nepochybné, že je osazení okapu osazením klempířského prvku jako nezbytné součásti střešní konstrukce“*. *Není přístavbou ani nástavbou, neboť těmi je „třeba rozumět změnu stavby jako takové, tj. změnu tvaru obvodového zdiva, navýšení (změna tvaru) střešní konstrukce samotné apod.“* *Není ani stavební úpravou, která mění vzhled a zasahuje do nosných konstrukcí stavby. Osazení okapního žlabu tedy „není Změnou stavby, jež by vylučovala na něj pohlížet jako na udržovací práce.“* Rozdíl mezi stavebními úpravami a udržovacími pracemi je pak dle žalovaného *„určen primárně jejich funkcí – tj. že tyto práce primárně vedou buď ke změně stavby (změně vzhledu, dispozičního řešení...) nebo k zajištění jejího dobrého stavebně technického stavu.“* Okapní žlaby přitom lze považovat za *„nezbytnou součást stavby, resp. střechy, která zamezuje vnikání vody do stavebních konstrukcí a v posuzovaném případě rovněž zamezuje stékání vody na sousední pozemek.“* Okap je taktéž *„funkčním prvkem zajišťujícím její dobrý stav“*. Žalovaný proto uzavřel, že *„je osazení okapního žlabu stavby nesporně udržovací prací vedoucí k zajištění jejího dobrého stavebně technického stavu“*. Zabýval se přitom také možným rozporem s projektovou dokumentací, která se však v projednávaném případě nedochovala, a proto (ne)soulad nebylo možno ověřit. Ani případné dosazení okapu však podle žalovaného nelze považovat za změnu stavby, tj. její přístavbu, nástavbu či stavební úpravy, neboť osazení okapu mělo být řešeno již od počátku stavby (v podrobnostech viz s. 8 – 9 napadeného rozhodnutí).
11. Krajský soud má za to, že se žalovaný s otázkou oprávněnosti postupu stavebního úřadu a s ní spojeným posouzením povahy stavby okapního žlabu vypořádal dostatečně a v této fázi neshledal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Správností závěru žalovaného se krajský soud zabývá níže.
12. Jako další důvod nepřezkoumatelnosti žalobkyně uvedla, že v odůvodnění napadeného rozhodnutí nejsou uvedeny zákonné důkazy, na jejichž podkladě správní orgán dovodil své závěry. Důkazy navíc nejsou ani ve správním spise.

13. K tomu krajský soud vyjasňuje, že se v nyní projednávaném případě jedná o přezkum postupu správních orgánů v řízení o odstranění stavby. Pro posouzení, zda stavba okapního žlabu vyžadovala stavební povolení či ohlášení stavebnímu úřadu, bylo nutné vypořádat se nejdříve s povahou této stavby. To žalovaný učinil (viz výše) a využil k tomu skutečnosti zjištěné při kontrolní prohlídce dne 29. 3. 2017 a doloženou dokumentaci stavby v řízení o dodatečném povolení stavby okapního žlabu. Své úvahy podpořil také odkazem na zprávu o šetření postupu stavebního úřadu ve věci nepovolených staveb přístřešku a okapního žlabu Ochránce veřejných práv ze dne 30. 3. 2020, č. j. KVOP-13443/2020 (viz s. 6 napadeného rozhodnutí). Všechny tyto dokumenty jsou založeny ve správním spise. Žalobkyně přitom neuvádí, jaké konkrétní důkazy žalovaný podle jejího názoru vynechal či jaké se nenachází ve správním spise. Krajský soud tak může taktéž reagovat pouze v obecné rovině a uvést, že podklady, že kterých žalovaný vycházel, považuje za dostatečné a nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí neshledal ani na tomto místě.
14. Zabýval se přitom možnou nepřezkoumatelností i v obecné rovině nad rámec námitek žalobkyně a ověřil, že žalovaný reagoval na námítky žalobkyně, uvedl důvody svého rozhodnutí i podklady, ze kterých vycházel. Nepřezkoumatelnost přitom nemůže založit pouhá skutečnost, že žalobkyně nesouhlasí se závěry žalovaného. Následně proto krajský soud přistoupil k přezkumu napadeného rozhodnutí v rámci žalobních námitek žalobkyně.
15. Ve stěžejní žalobní námitce uplatněné v žalobě na prvním místě žalobkyně nesouhlasí s žalovaným, že se jedná o udržovací práce, které nevyžadovaly stavební povolení, neboť byla nově montována zařízení, která stavba dříve neměla.
16. Podstata sporu v nyní projednávané věci spočívá v posouzení povahy stavby okapního žlabu, tedy zda se jedná o udržovací práci či změnu stavby, a to ať už stavební práci, přístavbu či nástavbu.
17. Základní pojmy užívané stavebním zákonem jsou definovány v jeho § 2 a § 3. Změnou dokončené stavby je nástavba, kterou se stavba zvyšuje; přístavba, kterou se stavba půdorysně rozšiřuje a která je vzájemně provozně propojena s dosavadní stavbou; stavební úprava, při které se zachovává vnější půdorysné i výškové ohraničení stavby, přičemž za stavební úpravu se považuje též zateplení pláště stavby (§ 2 odst. 5 stavebního zákona). Údržbou stavby se rozumějí „práce, jimiž se zabezpečuje její dobrý stavební stav tak, aby nedocházelo ke znehodnocení stavby a co nejvíce se prodloužila její uživatelnost“ (§ 3 odst. 4 stavebního zákona). Stavební zákon tak udržovací práce nedefinuje obsahem, tedy vymezením, co se jimi myslí, nýbrž účelem prací. Stanovuje tak, proč a za jakým účelem je třeba stavbu udržovat, tedy aby nedocházelo ke znehodnocení stavby a co nejvíce se prodloužila její uživatelnost.
18. Stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu nevyžadují udržovací práce, jejichž provedení nemůže negativně ovlivnit zdraví osob, požární bezpečnost, stabilitu, vzhled stavby, životní prostředí nebo bezpečnost při užívání a nejde o udržovací práce na stavbě, která je kulturní památkou (§ 103 odst. 1 písm. c) stavebního zákona). Stanovené podmínky přitom musí být splněny současně. Udržovací práce na stavbě neuvedené v § 103 odst. 1 písm. c) stavebního zákona, tedy ty, které nesplňují předestřené podmínky, vyžadují ohlášení stavebnímu úřadu (§ 104 odst. 1 písm. j) stavebního zákona). Stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu nevyžadují ani stavební úpravy, pokud se jimi

nezasahuje do nosných konstrukcí stavby, nemění se vzhled stavby ani způsob užívání stavby, nevyžadují posouzení vlivů na životní prostředí a jejich provedení nemůže negativně ovlivnit požární bezpečnost stavby a nejde o stavební úpravy stavby, která je kulturní památkou (§ 103 odst. 1 písm. d) stavebního zákona). Stanovené podmínky opět musí být splněny současně. V opačném případě by (dle charakteru stavby) k realizaci vyžadovaly ohlášení stavebnímu úřadu (pokud by se jednalo o stavební úpravy pro změny v užívání části stavby podle § 104 odst. 1 písm. k) stavebního zákona) nebo stavební povolení (podle § 108 odst. 1 ve spojení s § 2 odst. 4 stavebního zákona). Vždy je třeba posuzovat okolnosti konkrétního případu. Za změnu vzhledu stavby, která vyžaduje ohlášení nebo stavební povolení, dle odborné literatury není považovaná např. změna barevnosti provedením nových omítek s barevným nátěrem (srov. Macháčková, J. a kol. *Stavební zákon. Komentář*. 3. vydání. Praha C. H. Beck, 2018, s. 757).

19. Ke stavebním úpravám a jejich odlišení od udržovacích prací se vyslovil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 6. 2009, č. j. 1 As 35/2009 – 69, podle kterého jsou udržovací práce v podstatě *„běžně prováděné opravy, kterými se nemění právní poměry stavby (na rozdíl od nástavby, přístavby, změny účelu užívání), neboť udržovací práce musí být v souladu s existujícím právním stavem stavby“*. Naproti tomu stavebními pracemi jsou typicky *„různé vestavby (např. vestavba bytu do dosud prázdného půdního prostoru), přestavby, změny vzhledu stavby (např. zřízení nového okna nebo zazdění stávajícího), dispoziční změny stavby (zřízení nebo naopak vybourání příčky v jednotlivých místnostech) apod.“*, přičemž se jedná o *„změnu proti dosavadnímu právnímu stavu stavby, např. dle kolaudačního rozhodnutí“*.
20. K obdobnému závěru se následně přiklonil také zdejší soud v rozsudku ze dne 16. 10. 2019, č. j. 30 A 251/2017. Smyslem udržovacích prací je podle něj *„zachovat stavbu ve stavu, který odpovídá projektové dokumentaci ověřené ve stavebním řízení, ve zkráceném stavebním řízení či dokumentaci přiložené k ohlášení, popřípadě dokumentaci skutečného provedení. V podstatě se jedná o běžně prováděné opravy, kterými se nemění právní poměry stavby“*.
21. Z obou citovaných rozsudků vyplývá, že udržovací práce jsou ve své podstatě běžně prováděné opravy, kterými se nemění právní poměry stavby, neboť musí být v souladu s existujícím právním stavem stavby.
22. Ze správního řízení vyplynulo, že projektová dokumentace ke stavbě, na které je umístěna stavba okapního žlabu, se nedochovala. Nebylo proto možno ověřit (ne)soulad stavby okapního žlabu s projektovou dokumentací. Ze správního spisu nevyplývá ani informace o možné existenci jiné dokumentace, přestože stavba, které se stavba okapního žlabu týká, dříve sloužila jako stodola a nyní slouží jako obydlí faráře Římskokatolické církve Veverská Bítýška, což v projednávaném případě není sporné. V průběhu času tak došlo ke změně využití stavby.
23. To však není na překážku posouzení charakteru stavby okapního žlabu. Je třeba se zabývat druhým rozlišovacím hlediskem, a sice účelem provedené stavby okapního žlabu, tedy zda sloužila k zabránění znehodnocení stavby a prodloužení její životnosti, jak vymezuje § 3 odst. 4 stavebního zákona.
24. Okapní žlab je součást střechy, ve které se zachytává voda stékající z plochy střechy a je odváděna na určené místo. Slouží tedy k odvodu vody tak, aby voda nevnikala do stavební konstrukce a na sousední pozemky. Instalace okapního žlabu je jedním z nástrojů zajištění dobrého stavebního stavu stavby a je proto vždy udržovací prací, ať už je instalován nový

okapní žlab, nebo se jedná o výměnu okapního žlabu (bez ohledu na jeho typ). Nadto při změně v užívání stavby z původní stodoly na stavbu určenou pro bydlení by nemohl být vydán souhlas, popř. povolení stavebního úřadu, pokud by stavba nesplňovala podmínky stanovené právními předpisy. K tomu krajský soud odkazuje především na § 25 odst. 6 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění účinném do 4. 10. 2021, podle kterého „*musí být zamezeno stékání dešťových vod nebo spadu sněhu ze stavby na sousední pozemek*“. Strany v nyní projednávané věci přitom nerozporují, že by změna využití stavby proběhla v rozporu s právními předpisy, a proto tak neusuzuje ani krajský soud. Jak ostatně uvedl žalovaný v napadeném rozhodnutí, také dle jeho názoru je okapní žlab obligatorním prvkem střechy, jehož absence by mohla být považována za stavební závadu. Není proto důvod domnívat se, že by stavba okapního žlabu nebyla udržovací prací pro rozpor s projektovou dokumentací, resp. stavem stavby před stavbou okapního žlabu, neboť musela být její součástí již v době, kdy došlo ke změně využívání stavby.

25. Udržovací práce nevyžadují ohlášení stavebnímu úřadu ani stavební povolení, pokud jejich provedení nemůže negativně ovlivnit zdraví osob, požární bezpečnost, stabilitu, vzhled stavby, životní prostředí nebo bezpečnost při užívání a nejde o udržovací práce na stavbě, která je kulturní památkou (§ 103 odst. 1 písm. c) stavebního zákona). V projednávaném případě se jedná o instalaci okapního žlabu, která dle názoru krajského soudu nemá žádný ze zmíněných negativních důsledků a nejedná se ani o kulturní památku. Pro instalaci okapního žlabu teda nebylo třeba ohlášení stavebnímu úřadu ani stavební povolení.
26. V takovém případě stavební úřad neměl zákonný důvod zahájit řízení o odstranění stavby pro její provedení bez úkonu vyžadovaného stavebním zákonem podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. K tomu krajský soud doplňuje, že skutečnost, že bylo vedeno řízení o odstranění stavby právě podle toho ustanovení, nevyplyvá explicitně z oznámení o zahájení řízení ze dne 4. 7. 2017, č. j. VB/1229/17/SÚ-K, avšak je patrná z průběhu správního řízení a taktéž z prvostupňového i napadeného rozhodnutí.
27. Nutný postupem stavebního úřadu proto bylo ukončení nezákonně zahájeného řízení o odstranění stavby, což učinil vydáním prvostupňového rozhodnutí, které žalovaný napadeným rozhodnutím potvrdil. V průběhu vedení řízení o odstranění stavby se stavební úřad odpustil procesních pochybení (především se opakovaně dopouštěl nečinnosti a neprovedl místní šetření), o čemž není mezi stranami sporu. Jejich náprava však na tomto místě nemůže být předmětem posuzování, neboť řízení vůbec nemělo být vedeno. Jediným důsledkem tak může být jeho ukončení.
28. Co se týče přesahu stavby okapního žlabu na pozemek žalobkyně, žalobkyně cituje z rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 19. 12. 2011, sp. zn. 22 Cdo 1000/2010, a usuzuje z něj, že není přípustné zřizovat části stavby (např. zateplení zdi, balkony apod.) zasahující do prostoru nad sousedním pozemkem bez právního důvodu.
29. Krajský soud nikterak nezpochybňuje závěry učiněné Nejvyšším soudem v citovaném rozsudku. Žalobkyně však opomíjí, že v nyní projednávaném případě svou žalobou brojí u správního soudu, nikoli soudu civilního. V nyní projednávané věci je mezi stranami sporné, zda stavba okapního žlabu přesahuje na pozemek žalobkyně či nikoli. Jde o skutkovou otázku, která se nevymyká pravomoci stavebního úřadu. Podle stavebního zákona nedošlo-li mezi účastníky k dohodě o námitce občanskoprávní povahy, stavební

úřad si o ní učiní úsudek a rozhodne ve věci; to neplatí v případě námitek týkajících se existence práva nebo rozsahu vlastnických práv (§ 114 odst. 3 stavebního zákona pro stavební řízení ve spojení s § 129 odst. 2 stavebního zákona, podle kterého se v řízení o dodatečném povolení stavby postupuje přiměřeně podle § 90 a § 110 až 115 stavebního zákona). Dle citovaných ustanovení by však stavební úřad postupoval až v případě, že by oprávněně vedl řízení o dodatečném povolení stavby. Nyní napadené rozhodnutí však bylo vydáno v řízení o odstranění stavby, které bylo zahájeno bez právního důvodu, neboť ke stavbě okapního žlabu nebylo třeba stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu a nebyl tak naplněn předpoklad zahájení řízení o odstranění stavby podle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Nebylo-li zákonného důvodu k vedení řízení o odstranění stavby, nebylo ani důvodu zjišťovat přesnou hranici mezi dotčenými pozemky. Zjištění hranice pozemků tak jde v tomto případě nad rámec stavebního zákona. Žalobkyně může zvolit toliko řešení cestou občanského práva.

30. V další dílčí námitce žalobkyně uvádí, že zjištěný skutkový stav je založen na dedukcích a úvahách správních orgánů, což je zcela mimo základní principy správního řádu a rozhodovací praxi správních soudů. K tomu odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, sp. zn. 5 Azs 125/2004.
31. Dle něj „[n]elze mít skutkový stav za prokázaný, je-li tato skutečnost konstruována na základě dedukcí a úvah správního orgánu o účelovosti tvrzení účastníka řízení, aniž jsou řádně zhodnoceny veškeré důkazy účastníkem nabízené.“ O takovou situaci se však v projednávaném případě nejedná. Jak bylo uvedeno již v části tohoto rozsudku věnované (ne)přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, žalovaný vycházel z podkladů založených ve správním spise. Z něj odvozený skutkový stav shrnul na s. 3 – 4 napadeného rozhodnutí. Z obsahu správního spisu přitom nevyplývá, a žalobkyně tak ani netvrdí, že by správním orgánům předložila důkazy, které následně nebyly řádně zhodnoceny. Pokud snad žalobkyně míří na skutečnost, že nebyla objektivně zjištěna hranice mezi dotčenými pozemky, odkazuje soud na již uvedené (viz bod [29] tohoto rozsudku). Pokud míří na nedostupnost projektové dokumentace potřebné pro porovnání povoleného právního stavu a skutečného stavu stavby, na níž je umístěna stavba okapního žlabu, jak soud uvedl již výše, tato skutečnost nebrání posouzení povahy stavby okapního žlabu pro určení, zda se jednalo o udržovací práce či stavební úpravu (viz body [22] – [24] tohoto rozsudku).
32. Žalobkyně dále v souvislosti s nesprávnou aplikací právních předpisů namítala porušení celé řady zásad správního řízení. Krajský soud souhlasí s názorem žalobkyně, že se stavební úřad v průběhu řízení dopustil procesních pochybení. To však v nyní projednávaném případě nemohlo mít vliv na zákonnost výsledného rozhodnutí, neboť jak bylo uvedeno výše, řízení o odstranění stavby okapního žlabu vůbec nemělo být zahájeno. Jediným důsledkem nezákonně zahájeného řízení pak nutně musí být ukončení tohoto řízení bez nařízení odstranění stavby. To souvisí také se žalobkyní zmíněnou nečinností správních orgánů. Řízení se podle jejího vyjádření vede od roku 2016 a doposud bez výsledku. Opět lze žalobkyni přisvědčit v tom smyslu, že stavební úřad v projednávané věci postupoval v rozporu se správním řádem, neboť opakovaně nedodržel v něm stanovené lhůty, což bylo také předmětem přezkumu jeho postupu nadřízeným správním orgánem. Není však pravdou, že by řízení bylo doposud bez výsledku, neboť právě výsledek správního řízení žalobkyně napadá svou žalobou. Pouhá skutečnost, že se

nejedná o výsledek řízení, který si žalobkyně představuje, sama o sobě neznamená nečinnost správních orgánů.

V. Shrnutí a náklady řízení

33. S ohledem na vše shora uvedené dospěl soud k závěru, že rozhodnutí žalovaného, kterým bylo odvolání žalobkyně zamítnuto, bylo vydáno v souladu se zákonem a shora uvedené žalobní námitky nejsou důvodné. Soud proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou.
34. Výroky o nákladech řízení mají oporu v § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobkyně v řízení úspěšná nebyla, a proto jí právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Žalovaný měl v řízení plný úspěch, ale v souvislosti s tímto řízením mu žádné náklady nad rámec jeho administrativní činnosti nevznikly, a proto krajský soud rozhodl, že se žalovanému náhrada nákladů řízení nepřiznává.
35. O náhradě nákladů osoby zúčastněné na řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 5 s. ř. s., podle něhož má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. V tomto řízení žádná povinnost osobě zúčastněné na řízení uložena nebyla, a proto na náhradu nákladů řízení právo nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 7. června 2022

JUDr. Jaroslava Skoumalová v. r.
předsedkyně senátu